Dziś „Przyjaciel Dzieci"
Nr. 138 (927) WARSZAWA, PIĄTEK 23 MAJA 1947 R. (B)
Cena numeru 3 złote
ROK 53

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA PRZYJMUJE INTERESANTÓW OD GODZINY 12-ej DO 2-ej PO POŁUDNIU
ADMINISTRACJA CZYNNA OD GODZINY 8-ej DO 15-ej
KONTO W BANKU »SPOŁEM« ODDZIAŁ W WARSZAWIE Nr 195
KONTO W P.K.O. Nr I-980

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!
Wydawca: Rada Naczelna P.P.S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
WARSZAWA
Al. Jerozolimskie 121
TELEFONY:
REDAKTOR NACZELNY 8.85-01
SEKRETARZ REDAKCJI 8.85-02
ADMINISTRACJA WYDAWNICTWA 8.85-04
DZIAŁ OGŁOSZEŃ 8.85-05
ZARZĄD DRUKARNI 8.85-06
DRUKARNIA 8.79-61

Chiny nie chcą umierać z głodu z powodu wojny domowej

Krwawe bunty ryżowe i demonstracje studentów

MOSKWA (PAP). — Agencja Tass donosi z Szanghaju, że w Nankinie zebrała się liczna grupa członków Narodowej Rady Politycznej. Zebrani jednogłośnie postanowili, by Rada podjęła inicjatywę w sprawie nawiązania rokowań z chińską partią komunistyczną. Profesor uniwersytetu w Pekinie i członek Rady, Su-De-Sian, oświadczył, że zamieszki na tle społecznym, które wstrząsają obecnie życiem Chin, pogłębiają kryzys gospodarczy i przyczyniają się do dalszego wzrostu cen, wywołanego wojną domową. Członek Rady, Lian Siu wyraził opinię, że „przerwanie działań wojennych jest nieodzownym warunkiem uratowania narodu chińskiego".

HONG KONG (Obs. wł.).— Rząd Kuomintangu boryka się z ostrym kryzysem gospodarczym. Cena ryżu w Szanghaju od kwietnia do maja wzrosła pięciokrotnie. Z rynku znikło wiele towarów, które zostały pochowane. Oficjalny stosunek amerykańskiego dolara wynosił 1:3500, a na czarnym rynku dolar amerykański kosztuje 19.000 dolarów chińskich.

Dowódca garnizonu szanghajskiego apelował do Izby Handlowej, by wstrzymała wzrost cen, przestrzegając, że w przeciwnym razie nie może brać odpowiedzialności za spokój i porządek w mieście.

Miały miejsce nowe „bunty ryżowe", które zostały stłumione przy pomocy policji. Mimo, że w miastach znajdują się poważne zapasy żywności, setki biedaków mrą dziennie z głodu.

NOWE DEMONSTRACJE STUDENTÓW

MOSKWA (PAP) Mimo represji władz, demonstracje studenckie odbywają się w dalszym ciągu we wszystkich głównych miastach Chin. Napisy na transparentach stwierdzały, że pieniądze ludności idą na zakup broni i kontynuowanie wojny domowej. Uczestnicy demonstracji wołali: „Protestujemy przeciwko wojnie domowej", „Wznowcie rokowania pokojowe z chińską partią komunistyczną", „Nie chcemy umierać z głodu z powodu wojny domowej". Gdy pochód zbliżył się do centralnej części miasta, zatrzymała go policja, żandarmeria i straż pożarna. Kilku studentów zabito i raniono. Demonstracja trwała od godz. 9 rano do godz. 7 wieczorem.

Studenci rozdawali ulotki, które stwierdzały, że obecnie co czwarty student jest chory na gruźlicę. W budżecie państwa, na każde 3 dolary, które idą na oświatę, 80 dolarów idzie na wojnę domową.

STOLICA MANDŻURII ZDOBYTA PRZEZ WOJSKA KOMUNISTYCZNE

NANKIN (SAP) Według ostatnich doniesień, wojska komunistyczne weszły w środę do stolicy Mandżurii miasta Czang-Czun, gdzie toczą się walki uliczne.

Armia rządowa została zupełnie rozbita w samym mieście. Dowódca dywizji i jego zastępca popełnili samobójstwo.

100 mil. kg. mięsa i 80.000 ton pszenicy otrzymają kraje importujące żywność

WASZYNGTON (PAP) Nadzwyczajna Międzynarodowa Rada Żywnościowa podała do wiadomości, że na okres pierwszej połowy b. r. wydała zalecenie rozdzielenia pomiędzy narody importujące 118.275.000 kg. mięsa. Według obliczeń Rady i jej zaleceń na najbliższy okres zachodzi potrzeba dostarczenia państwom potrzebującym pomocy 80 tysięcy ton pszenicy.

Miliardy dolarów na pomoc albo izolacja

WASZYNGTON (SAP) Autorytatywne źródła donoszą, że Departament Stanu ma zamiar przedstawić kongresowi nowy plan międzynarodowej polityki ekonomicznej USA. Plan ten w zależności od stopnia porozumienia międzynarodowego i stabilizacji stosunków na świecie, obejmuje dwie alternatywy. Kongresowi ma być przedstawione do decyzji: 1) Wydanie kilku miliardów dolarów w latach 1948—1950 w formie pożyczek i subsydiów na pomoc ekonomiczną dla krajów zachodniej Europy, środkowego i dalekiego Wschodu, oraz Ameryki Łacińskiej, 2) projekt całkowitej izolacji ekonomicznej, co według opinii Departamentu Stanu naraziłoby nie tylko kraje zniszczone wojną, ale również St. Zjednoczone, na wyjątkowo ciężki kryzys.

Nie dyktatura ekonomiczna, ale kontrola uratuje sytuację żywnościową Francji
oświadczył premier Ramadier

PARYŻ (SAP). — Premier Ramadier na konferencji prasowej potępił organizatorów rozruchów jakie miały ostatnio miejsce na prowincji i wyraził wiarę, że Francja opanuje kryzys i trudności spowodowane brakiem zboża. Francuzi w krótkim czasie prawdopodobnie będą spożywać chleb z amerykańskiej mąki kukurydzianej.

Jedynym rezultatem demonstracji jakie odbyły się w Lyonie i Dijon byłaby — oświadczył premier — dalsza dewaluacja franka. Rząd bardziej niż ktokolwiek pragnie ekonomicznej wolności, ale obecna trudna sytuacja sprawia, iż jest to niemożliwe do zastosowania. Droga do poprawy sytuacji wiedzie nie przez dyktaturę ekonomiczną, ale przez kontrolę. Dotychczas nie zadecydowano jeszcze czy racja chleba będzie musiała być jeszcze zmniejszona.

Australia sprzeciwia się przyjęciu Włoch do ONZ

N. JORK (PAP). — Na czwartkowym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa Australia wystąpiła przeciwko dopuszczeniu Włoch do ONZ.

Delegat australijski płk. Hodgson oświadczył, że Włochy związane są warunkami zawieszenia broni i dlatego mają ograniczoną suwerenność. Tratаty z b. krajami nieprzyjacielskimi nie zostały dotychczas ratyfikowane i według informacji płk. Hodgsona, St. Zjednoczone ociągają się z ratyfikowaniem traktatu włoskiego. Zdaniem Hodgsona, sprawa przyjęcia do ONZ wszystkich b. krajów nieprzyjacielskich powinna być rozpatrywana łącznie.

Prośbę Włoch o przyjęcie do ONZ poparł natomiast delegat radziecki Gromyko.

Rada Bezpieczeństwa postanowiła odesłać prośbę Włoch do komisji w celu późniejszego rozpatrzenia, najpierw zaś przeprowadzić dyskusję nad problemem greckim.

Bułgaria poparła Albanię i Jugosławię w ich stanowisku, aby kompetencje komisji pomocniczej Rady Bezpieczeństwa na Bałkanach, zostały ograniczone w ten sposób, by nie miała ona prawa badać kwestii wynikłych w przyszłości, a nie przedstawionych Radzie Bezpieczeństwa.

Izba Lordów przyjęła ustawę o nacjonalizacji transportu

LONDYN (PAP) Brytyjska Izba Lordów przyjęła w zasadzie projekt ustawy o nacjonalizacji środków komunikacyjnych. Rzecznik opozycji oświadczył, iż konserwatyści nie będą głosowali przeciwko ustawie, ale zamierzają wnieść szereg poprawek w momencie szczegółowego jej rozpatrywania.

Przygotowania w Jerozolimie na przyjęcie Komisji ONZ

JEROZOLIMA (SAP) W Jerozolimie czynione są przygotowania na przyjęcie komisji badawczej ONZ.

Gmach ten położony jest na jednej z głównych ulic łączących dzielnicę, w której mieści się budynek Agencji Żydowskiej z dzielnicą arabską. Nawprost tego gmachu wznoszą się zabudowania hotelu „King David", którego skrzydło, mieszczące biura rządu mandatowego, zostało wysadzone w powietrze w roku ubiegłym.

Siedziby policji, sądów i więzienia zostały obecnie obstawione szeregiem dział przeciwpancernych. Społeczeństwo miejscowe zadaje sobie pytanie, jakim celom ma to służyć, skoro nic nie wskazuje na to, by terroryści byli zaopatrzeni w wozy pancerne. Wysuwane są przypuszczenia, iż chodzi o to, by wywrzeć odpowiednie wrażenie na Komisji Badawczej ONZ.

Antydemokratyczna propaganda w obozach
Jugosławia żąda wydania zdrajców

Ukaranie zbrodniarzy wojennych i repatriacja z zagranicy — oto dwa zagadnienia, które wciąż jeszcze są aktualne również dla Jugosławii. Na ten temat odbyła się w ambasadzie jugosłowiańskiej konferencja prasowa, w toku której naświetlono sytuację obecną w sposób następujący:

Ze strony rządu jugosłowiańskiego uczyniono wszystko, aby umożliwić powrót do kraju tym, których zawierucha wojenna wyrwała na obczyznę. Ogłoszono również dwie amnestie dla wszystkich, wciągniętych przymusowo do formacji wojskowych okupanta.

Tymczasem sojusznicy zachodni nie udzielili ze swej strony należytego poparcia w tej dziedzinie. W obozach stref zachodnich okupacyjnych trwa dalej propaganda, powstrzymująca obywateli jugosłowiańskich od powrotu do kraju. Organizatorami tej akcji są wrogowie obecnego rządu, zdrajcy narodu, których wydania Jugosławia domagała się daremnie. W obozach emigrantów organizowane są grupy terrorystyczne przeznaczone do dokonywania aktów sabotażów na terenie Jugosławii, a emigrantów odcina się od prawdziwych wiadomości z kraju.

Rząd jugosłowiański zapowiada podjęcie w tej sprawie energicznych kroków dyplomatycznych.

REPATRIACJA NAJLEPSZYM ROZWIĄZANIEM

NOWY JORK (PAP). Dyrektor generalny UNRRA, gen. Rooks, wystąpił w Waszyngtonie bardzo ostro przeciwko kampanii pewnej części prasy amerykańskiej, oskarżającej UNRRA o zmuszanie osób wysiedlonych do powrotu do krajów macierzystych.

Rooks oświadczył, że UNRRA nie wywiera żadnego nacisku na uchodźców, a jej przychylny stosunek do akcji repatriacji oparty jest na opinii większości członków ONZ, którzy uważają za najlepsze rozwiązanie problemu DP ich powrót do krajów macierzystych.

Rooks stwierdził, że w chwili obecnej z 8 milionów DP pozostało tylko kilkaset tysięcy i, że w obozach znajdują się osoby, które współpracowały z nieprzyjacielem w czasie wojny.

Zjazd matematyków

KRAKÓW (SAP). W dniach 29, 30 i 31 maja odbędzie się w Instytucie Matematycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie drugi z rzędu po wojnie zjazd matematyków polskich, organizowany przez Polskie Towarzystwo Matematyczne.

Udział zgłosiło ponad 70 uczestników, w tym 10 wybitnych matematyków ZSRR, Czechosłowacji, Francji i Włoch.

„Izwiestia" o Ziemiach Zachodnich
Radziecki dziennik polemizuje z Bevinem

MOSKWA (PAP). Omawiając oświadczenie min. Bevina w sprawie granic zachodnich Polski, „Izwiestia" piszą: „Min. Bevin zreferował nieprawidłowo zagadnienie zachodnich granic Polski. Próbował on operować bezpodstawnym argumentem, że zagadnienie polskich granic zachodnich nie zostało rzekomo rozstrzygnięte i, że chodzi jakoby o jakąś „rekompensatę" a nie zwrot Polsce jej odwiecznych ziem. Również tu, jak i w wielu innych wypadkach chodzi o jawną próbę rewizji uchwał poczdamskich i wyrzeczenie się wziętych na siebie zobowiązań wynikających z tych uchwał.

Wiadomo powszechnie, że właśnie w wyniku tego, iż sprawa ta została ostatecznie zlikwidowana, przedsięwzięto tak ważne kroki, jak przesiedlenie milionów Polaków na rdzennie polskie Ziemie Zachodnie".

Po przytoczeniu niedawnego oświadczenia ministra spraw zagranicznych Modzelewskiego na konferencji prasowej, „Izwiestia" polemizują z wywodami min. Bevina w sprawie denazyfikacji Niemiec i zbijają twierdzenie brytyjskiego ministra spraw zagranicznych jakoby przyczyną niewykonania uchwał w sprawie odszkodowań, było ustalenie zbyt niskiego poziomu produkcji przemysłowej Niemiec.

Dziennik przypomina, że propozycje radzieckie zmierzają przez ustanowienie jedności gospodarczej Niemiec do zwiększenia pokojowej produkcji przemysłowej oraz spłaty odszkodowań z produkcji bieżącej.

Po podkreśleniu nieścisłości w oświadczeniu min. Bevina w sprawie traktatu austriackiego „Izwiestia" w następujących słowach oceniają końcową część przemówienia ministra brytyjskiego, poświęconą sprawie traktatu anglo-radzieckiego:

„Min. Bevin nic nie powiedział o rzeczywistym stanie rozmów angielsko-radzieckich. Sprawa wygląda w ten sposób, że w toku tych rozmów strona brytyjska wnosi poprawki, które nie poprawiają, ale pogarszają obecny układ angielsko-radziecki. Te brytyjskie poprawki zmierzają do osłabienia zobowiązań wynikających z obecnego traktatu".

Komisja ONZ dla Grecji zakończyła swe prace

GENEWA (SAP). Komisja Badawcza ONZ do sprawy Grecji odbyła w czwartek posiedzenie nieoficjalne. Na środowym głosowaniu komisja zdecydowała większością głosów, przeciw głosom delegatów ZSRR i Polski. sformułowanie zaleceń dla Rady Bezpieczeństwa.

Na podstawie pewnych informacji zakwestionowane propozycje przedstawiałyby się następująco: 1) Komisja decyduje nie mieszać się do spraw wewnętrznych Grecji, 2) Komisja życzy sobie, żeby rząd grecki ogłosił amnestię, celem zaprzestania wojny domowej, 3) zostanie utworzona komisja specjalna pod przewodnictwem osobistości neutralnej, nie należącej do żadnego z państw, reprezentowanych w Radzie Bezpieczeństwa; komisja ta zostanie ustanowiona na okres dwóch lat i będzie kontynuować prace w sprawie badań sytuacji na granicach greckich, 4) komisja będzie miała za zadanie ułatwić podpisanie dwustronnej umowy, regulującej incydenty graniczne między Grecją z jednej strony, a Albanią, Bułgarią i Jugosławią z drugiej i w końcu — Komisja dołoży wszelkich starań,- ażeby załatwić problemy mniejszości narodowych między Grecją i jej sąsiadami.

Komisja zakończy swe prace w piątek w czasie ostatniego posiedzenia przeprowadzi głosowania w sprawie ostatecznego sformułowania wniosków, zawartych w sprawozdaniu i wniosków przedstawionych w raportach amerykańskim i radzieckim.

Tragedia Grecji

Greckie kobiety z płaczem opowiadają członkom komisji badawczej ONZ o swych synach i mężach zabitych podczas wojny domowej w Grecji.

Na drogach współpracy gospodarczej
Przemysłowcy czescy przybywają do Polski

KATOWICE (SAP) — W odpowiedzi na wizytę przemysłowców polskich w Czechach, przybywają do Polski czechosłowaccy przedstawiciele przemysłu węglowego, hutniczego, energetycznego, włókienniczego i chemicznego. Zwiedzą oni poza zakładami pracy na Śląsku, Poznań, Warszawę, Wieliczkę i Kraków.

Poza zwiedzeniem kopalń i fabryk, przeprowadzone będą rozmowy będące dalszym ciągiem pertraktacyj, prowadzonych w czasie pobytu delegacji przemysłu polskiego w Morawskiej Ostrawie i Pradze.

Przyjazd wycieczki, liczącej ok. 30 osób spodziewany jest w dniu 30 czerwca b. r.

123 mil. dolarów kosztuje kwartalnie utrzymanie Niemiec

BERLIN (SAP) Brytyjski gubernator wojskowy w Niemczech, marsz. Douglas oświadczył, że import żywności do Niemiec kosztuje brytyjskiego i amerykańskiego podatnika pięć razy więcej niż wartość niemieckiego eksportu.

W ciągu pierwszego kwartału 1947 wartość eksportu z połączonych amerykańsko - angielskich stref wyniosła ok. 31.000.000 dol. am., podczas gdy wartość importu żywności przeszło 123.000.000 dol. am.

Przyjęcie w Ambasadzie Czeskiej

Wczoraj odbyło się w salonach ambasady czeskiej w Warszawie przyjęcie urządzone przez ambasadora Republiki Czechosłowackiej Józefa Hejreta z okazji pobytu w Polsce pisarzy i poetów czechosłowackich.

Na przyjęciu obecni byli: marszałek Sejmu — Kowalski, wicepremier Korzycki, min. kultury i sztuki — Dybowski, ambasador Jugosławii, pos. Bułgarii oraz liczni przedstawiciele świata kulturalnego stolicy.

Pisarze czechosłowaccy opuszczą w sobotę Warszawę, udając się w czasie Zielonych Świątek w podróż po Polsce.

O naszych rozmowach z przedstawicielami literatury czechosłowackiej — napiszemy jutro. *(dr.)*

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.
Warszawa, 23 maja

Jarosław Dąbrowski — obrońca praw ludu

W dniu dzisiejszym mija rocznica śmierci Jarosława Dąbrowskiego, bohatera Powstania Styczniowego i Komuny Paryskiej.

Rewolucjonista z urodzenia, Dąbrowski rezygnuje z możliwości wielkiej kariery wojskowej w carskiej Rosji i przenosi się w roku 1862 do Warszawy, gdzie niebawem zostaje jednym z przywódców organizacji powstańczej. Po aresztowaniu w sierpniu 1862 r. Dąbrowski z więzienia kieruje akcją rewolucyjną. Skazany na 15 lat ciężkich robót, ucieka z więzienia etapowego w Moskwie i przedostaje się do Paryża. Z historią Komuny Paryskiej łączy się najchlubniejsza karta w dziejach życia Jarosława Dąbrowskiego.

Jednym z kulminacyjnych punktów w walkach Komuny było mianowanie Jarosława Dąbrowskiego komendantem Paryża w dniu 7 kwietnia 1871 r. „Tego samego dnia — opowiada historyk Komuny Lissagaray — gwardyści ujrzeli młodego człowieka niskiego wzrostu w skromnym uniformie, jak pod ogniem dział nieprzyjacielskich oglądał forpoczty. Był to Dąbrowski. Zamiast świetnej błyskotliwej odwagi francuskiej, cechowała go zimna, jakoby nieświadoma siebie, odwaga Słowianina. W ciągu kilku godzin nowy dowódca pozyskał sobie serca żołnierzy".

Wszyscy historycy owego okresu pamiętnych walk proletariatu z burżuazją zgadzają się, że Dąbrowski był najdzielniejszym oficerem Komuny, najgorętszym jej obrońcą. Z bohaterskim poświęceniem pełnił swą odpowiedzialną służbę. Jako wódz naczelny Jarosław Dąbrowski czynił wszystko, aby naprawić błędy swoich poprzedników. Było jednak już za późno. Dnia 23 maja 1871 roku śmiertelnie ranny skonał po paru godzinach w szpitalu.

Wielki organizator Powstania Styczniowego, narodowy bohater Polski, który całe swe krótkie 35-letnie życie poświęcił sprawie walki o wolność i demokrację, złotymi czcionkami zapisał się na kartach historii Komuny Paryskiej, zdobywając zaszczytne miano „Obrońcy Praw Ludu".

„Keep left"

Pod charakterystycznym tytułem „Keep left" (trzymaj się lewej strony — napis spotykany na każdym kroku w Anglii, gdzie ruch jest lewostronny) ukazała się w Londynie broszura, wydana przez 15 posłów z Labour Party. Wśród autorów znajdują się poseł Crossman, który w listopadzie 1946 r. stał na czele „rebelii" przeciwko zagranicznej polityce min. Bevina, Michael Foot, jeden z najwybitniejszych dziennikarzy socjalistycznych Anglii i inni znani posłowie.

Broszura „Keep left" wyraża uznanie rządowi angielskiemu za dotychczasowe osiągnięcia w dziedzinie upaństwowienia przemysłu, przestrzegając jednak przed zatrzymaniem się w połowie drogi i zarzucając rządowi nieśmiałość. Jak piszą obrazowo autorzy tego lewicowego programu, „nie można usmażyć socjalistycznej jajecznicy bez rozbicia kapitalistycznych jaj".

W dziedzinie polityki zagranicznej Crossman, Foot i tow. uważają, że Anglia powinna przede wszystkim uniezależnić się od Stanów Zjednoczonych. Ruch komunistyczny jest ich zdaniem równorzędnym partnerem ruchu socjalistycznego w dziele odbudowy Europy i zapewnieniu pokoju.

Ukazanie się broszury „Keep left" w przededniu dorocznej konferencji Labour Party jest charakterystyczne dla nastrojów nurtujących w szeregach angielskich działaczy robotniczych.

12-ty dzień kryzysu we Włoszech

Po Nittim zrezygnował Orlando z misji tworzenia rządu

De Gasperi znowu kandydatem na premiera

RZYM (PAP). — Przywódca liberalny Orlando poinformował prezydenta Republiki Włoskiej, że nie jest w stanie kontynuować rokowań w sprawie utworzenia nowego rządu. Tak więc trwający już od 11 dni kryzys rządowy nie został jeszcze zażegnany.

Przed wiadomością o rezygnacji Orlando krążyły już zresztą wersje, że Orlando pertraktuje raczej jako mediator dla utorowania drogi możliwemu kandydatowi na premiera. Coraz częściej słychać zdania, że b. premier de Gasperi zostanie ostatecznie znów powołany do utworzenia nowego gabinetu. Przypuszczenia te wzmogły się zwłaszcza wobec wiadomości, że Orlando odbył poufną rozmowę z de Gasperi.

Chwilowo sytuacja polityczna jest wielce zagmatwana. Poszczególne stronnictwa zdają się unikać odpowiedzialności w oczekiwaniu na wybory powszechne.

RZYM (PAP) Prasa włoska omawia przyczyny niepowodzenia misji Nitti'ego utworzenia rządu. Istotną przyczyną jest stanowisko grupy Saragata i republikanów, którzy odmówili udziału w rządzie Nitti'ego. „Partia Czynu" zgłosiła zastrzeżenia wobec „jednolitego kierownictwa gospodarczego". Grupa parlamentarna partii chrześcijańsko - demokratycznej zapewniła, że poprze jedynie koncepcje rozszerzonego rządu koncentracji narodowej. Według informacji dziennika „Republica", partia chrzecijańsko - demokratyczna i grupa Saragata uzgodniły swe postępowanie. Koła polityczne podkreślają, że działalność „socjalistycznej partii włoskich rzemieślników" Saragata jest wynikiem gry skrajnych partii prawicowych, jak qualunquiści, liberałowie i monarchiści, których Nitti nie chciał dopuścić do rządu. Partia chrześcijańsko-demokratyczna spodziewa się, że prezydent ponownie powierzy misję tworzenia rządu przedstawicielowi tej partii.

Dziennik „Avanti" podkreśla w swym komentarzu, że w obecnym kryzysie „partia chrześcijańsko - demokratyczna wykorzystuje Saragata do wyciągania kasztanów z ognia, który sama rozpaliła".

Togliatti oświadczył przedstawicielom prasy, że stanowisko partii komunistycznej jest ściśle parlamentarne i demokratyczne. „Uważaliśmy — stwierdził Togliatti — że jest najwłaściwsze z konstytucyjnego punktu widzenia, by powierzyć misję tworzenia rządu przedstawicielowi najsilniejszej partii w parlamencie, mianowicie partii chrześcijańsko - demokratycznej. Gdy misję tworzenia nowego rządu powierzono Nitti'emu, lojalnie poparliśmy jego wysiłki. Pragniemy szybkiego zlikwidowania kryzysu. Kraj nie rozumie skomplikowanej gry politycznej i domaga się natychmiastowego utworzenia nowego rządu".

5 milionów zł dla rodzin ofiar terroru wyborczego

Komitet Pomocy rodzinom ofiar terroru wyborczego reakcji zebrał dotychczas 5 milionów złotych na pomoc dla rodzin pomordowanych. Dotychczas z sumy tej wypłacono 3 miliony złotych.

Powrót z emigracji

Jak się dowiaduje SAP, powrócił do kraju z emigracji b. min. Handlu Roman, który został mianowany doradcą traktatowym Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Odznaczenie Dyrektora Finansowego UNRRA

Dnia 10 b. r. Podsekretarz Stanu tow. dr. Grosfeld udekorował w imieniu Prezydenta R. P. Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski p. Henry E. Howell'a, Dyrektora Finansowego UNRRA.

H. E. Howell w związku z zakończeniem działalności UNRRA bawił w Warszawie w czasie objeżdżania Misji UNRRA w Europie.

Zilliacus zaatakował min. Bevina za popieranie polityki Marshalla

LONDYN (PAP) Poseł Partii Pracy Zilliacus, przemawiając na wiecu w Caxton Hall w Londynie na temat „Wielka Brytania, Związek Radziecki a przyszłość Niemiec", oświadczył m. in.:

„Czy to się komu podoba czy nie, świat przechodzi do nowego ustroju społecznego. St. Zjednoczone występują za przywróceniem starego porządku w Europie oraz popierają przestarzałe ustroje, na Śr. Wschodzie dostarczając broni i pieniędzy skorumpowanym i dyktatorskim rządom Grecji, Turcji i Persji. Popierają one również arabski feodalizm i chiński faszyzm.

W Niemczech St. Zjednoczone zdecydowane są doprowadzić decentralizację do takiego stopnia, aby żaden rząd centralny nie miał siły do przeprowadzenia nacjonalizacji przemysłu. Ma to na celu utrzymanie w Niemczech zachodnich bazy, która odbudowana pod patronatem Wall Street oraz City ma się stać odskocznią dla dyplomatycznej, gospodarczej, a w końcu może nawet i dla otwartej wojny przeciwko europejskiemu socjalizmowi.

PARTIA PRACY PRZYRZEKŁA NACJONALIZACJĘ PRZEMYSŁU NIEMIECKIEGO

Min. Bevin zapewniał niejednokrotnie, że rząd brytyjski zamierza upaństwowić ciężki przemysł w Niemczech. Jednak w Moskwie Bevin poparł plan amerykański, który wyklucza możliwość upaństwowienia przemysłu w Niemczech i wprowadzenie gospodarki planowej..

Po za tym min. Marshall stwierdził zupełnie otwarcie, że Ameryka podejmie się wyżywienia zachodnich Niemiec tylko pod warunkiem przyjęcia amerykańskiego punktu widzenia. Oznacza to, że W. Brytania będzie musiała wyrzec się planów nacjonalizacji przemysłu niemieckiego. W. Brytania, uzależniając się wyłącznie od Ameryki, nie może mieć własnej polityki. Własną politykę mogłaby mieć W. Brytania wtedy, gdyby była przygotowana na równie ścisłą współpracę ze Zw. Radzieckim jak ze St. Zjednoczonymi.

W kilku wierszach

— Długotrwały kryzys rządowy w Finlandii zakończył się. Dotychczasowy rząd pozostaje u władzy.

— W Salon, w pobliżu Marsylii, wyleciał w powietrze skład amunicji. 8 robotników poniosło śmierć.

— Balon stratosferyczny VR-63 i podstratosferyczny balon VR-62 wystartowały z Moskwy w celu zbadania górnych warstw powietrza.

— Antyfaszyści, znajdujący się w więzieniu triesteńskim, rozpoczęli strajk głodowy z powodu odmowy administracji więzienia poprawy odżywiania.

— Senacka komisja spraw zagranicznych USA zatwierdziła George Kennana na stanowisko szefa oddziału planowania w Departamencie Stanu. Kennan będzie kierował zapowiedzianymi przez Marshalla pracami, związanymi z przeglądem sytuacji ekonomicznej świata.

— Francji grozi całkowite zahamowanie produkcji przemysłowej, jeżeli 100 tysięcy robotników gazowni i elektrowni zdecyduje na posiedzeniu, wyznaczonym na piątek, rozpocząć strajk wskutek odmowy rządu na natychmiastową podwyżkę płac.

— W czwartek zastrajkowało 100 tysięcy robotników największych zakładów przemysłowych w Kopenhadze. Strajkujący protestują przeciwko brakowi ziemniaków.

Ciągłe zahamowania w pracach Opieki Społecznej ONZ

Przebywający obecnie w Warszawie dyr. Dep. Opieki Społecznej ONZ tow. min. J. Stańczyk, udzielił przedstawicielowi SAP wypowiedzi na temat trudności w pracach Departamentu.

— Zadania Departamentu dla Spraw Społecznych są ustalone w Karcie Narodów w sposób ogólny— mówił tow. min. Stańczyk — Należą do nich: wszelkiego rodzaju opieka społeczna, zdrowotne podniesienie standartu życiowego mas pracujących, zapewnienie człowiekowi równych praw społecznych, politycznych i narodowych bez względu na rasę, narodowość i wyznanie.

Początkowo przypuszczano, że Departament przejmie także zadania UNRRA w dziedzinie kontynuowania pomocy narodom zniszczonym przez wojnę, niestety Departament przejął od UNRRA jedynie drobiazgi, jak np. udzielanie skromnej pomocy na stypendia dla kształcenia pracowników opieki społecznej różnych krajów, których instytucje opieki społecznej zostały zniszczone przez okupantów.

Przyczyna nie przejęcia przez Departament. Spraw Społecznych Narodów Zjednocz. żądań UNRRA w jej dotychczasowych rozmiarach tkwiła w tym, że rządy amerykański i brytyjski odmówiły środków finansowych na dalsze kontynuowanie zadań UNRRA. Jak wiadomo, w rządzie amerykańskim przeważyła opinia, że jeżeli będzie potrzeba kontynuowania dalszej pomocy, to Amerykanie sami winni decydować o jej rozmiarach i komu winna być udzielona.

Departamentowi Spraw Społecznych pozostawiono rolę raczej doradczą i koordynacyjną w sprawach wykonywania przez wymienione wyżej organizacje ich zadań. Niestety, prace tych organizacyj są ciągle jeszcze w stadium planowania.

Niebawem tow. min. Stańczyk wyjeżdża do Pragi Czeskiej, gdzie będzie reprezentować sekretarza gen. ONZ na światowej konferencji Federacji Związków Zawodowych.

Posiedzenie Centralnej Komisji Stronnictw Demokratycznych

W dniu 22 maja rb. odbyło się pod przewodnictwem wicemarszałka Sejmu Stanisława Szwalbe, kolejne posiedzenie Centralnej Komisji Stronnictw Demokratycznych. Na porządku dziennym była sprawa deklaracji ideowej PSL — Lewicy.

Po wysłuchaniu deklaracji i dyskusji, zebrani przedstawiciele PPS, PPR, SL, SD, Stronnictwa Pracy i PSL Nowe Wyzwolenie zapowiedzieli w imieniu reprezentowanych przez siebie stronnictw pozytywne ustosunkowanie się do PSL-Lewicy.

28 września Dzień Spółdzielczości

21 b. m. w gmachu „Społem" w Warszawie odbyło się plenarne posiedzenie Centralnego Komitetu Dnia Spółdzielczości zwołane w celu przyjęcia sprawozdania z działalności Komitetu i przebiegu uroczystości w roku ubiegłym, oraz ustalenia terminu i ramowego programu na rok bieżący.

Termin tegorocznego święta spółdzielczości został wyznaczony na dzień 28 września. Jako hasło wysunięto tezę: „Spółdzielczość realizuje gospodarkę planową".

W dniu tym ruch spółdzielczy zademonstruje całemu społeczeństwu swe dotychczasowe osiągnięcia, zgodne z głównymi przesłankami Narodowego Planu Gospodarczego, a zmierzające do podwyższenia stopy życiowej obywateli.

Komitet, który podejmie pracę nad zorganizowaniem Dnia Spółdzielczości w r. bież., ukonstytuował się następująco: przewodniczący: wicemarszałek S. Szwalbe, wiceprezesi: A. Rozwadowski (dyrektor Związku Rewizyjnego), J. Dominko (dyrektor „Społem"), S. Pawłowski (dyrektor B.G.S.), sekretarz generalny: dr. W. Marjański (kierownik Działu Propagandy Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P.), członkowie: dyr. H. Jędrzejewski (sekretarz generalny Zw. Zaw. Pracowników Spółdzielczych) i dyr. Janota (SPB).

Normy tłuszczowe w czerwcu będą pokryte w 100 proc.

Ze względu na posiadanie przez Ministerstwo Aprowizacji dostatecznej ilości tłuszczu na potrzeby gospodarki reglamentowanej, normy tłuszczowe, przypadające zarówno na kartki pracownicze, jak i rodzinne wszystkich kategorii w m-cu czerwcu będą pokryte w 100 proc.

Minister Aprowizacji zarządził, aby w tych okręgach, w których ze względów technicznych okaże się to możliwym, przyśpieszono rozdzielnictwo tłuszczu na kartki czerwcowe, wydając go nawet w ostatniej dekadzie maja.

Zarządzenie to wraz z pełną realizacją norm zaopatrzenia winno wpłynąć na zniżkę cen tłuszczów również i na wolnym rynku.

Komunikat Biura Funduszu Aprowizacyjnego

W związku z podawanymi w ostatnim czasie w prasie cyframi, dotyczącymi dostaw zbóż dla Funduszu Aprowizacyjnego, a w szczególności w związku z oficjalnym komunikatem „Społem", zamieszczonym w „Robotniku" nr 137 z dnia 22 maja br. pt. „O ścisłość danych cyfrowych" — Biuro Funduszu Aprowizacyjnego urzędowo stwierdza co następuje:

Zakupy zbóż przez Biuro F. A. na cele potrzeb państwowych przedstawiają się następująco:

ZBOŻA KONSUMCYJNE: 1) od lipca do grudnia 1946 r. zakup 16.000 ton. W tym „Społem" dostarczyło 4.700 ton na zakontraktowane 25.300 ton; 2) od stycznia do kwietnia 1947 r. zakup 148.000 ton. W tym „Społem" dostarczyło 19.800 ton na zakontraktowane 32.000 ton.

Razem: zakup 164.000 ton. W tym „Społem" dostarczyło 24.500 ton na zakontraktowane 57.300 ton.

Na zakontraktowane przez „Społem" 57.300 ton, tylko 27.300 ton miało być w zakupie wiązane ze sprzedażą artykułów przemysłowych.

ZBOŻA SIEWNE dla M. Z. O.: 1) Akcja jesienna 1946 r. zakup 21.800 ton. W tym „Społem" dostarczyło 2.800 ton na zakontraktowane 2.800 ton; 2) akcja wiosenna 1947 r. zakup 14.000 ton. W tym „Społem" dostarczyło 6.200 ton na zakontraktowane 8.400 ton.

Razem: zakup 35.800 ton. W tym „Społem" dostarczyło 9.000 ton na zakontraktowane 11.200 ton.

*

OD REDAKCJI: Liczby podane w powyższym komunikacie pozostają w tak rażącej dysproporcji z oświadczeniem „Społem", że nie pozostaje nam nic innego, jak oczekiwać wyjaśnień Zarządu „Społem".

PCH „łamie pasek" Intensywna akcja interwencyjna

W związku z powstałą ostatnio paniką na rynkach Polski — ceny mąki, cukru, zapałek, art. przemysłowych i włókienniczych zaczęły zwyżkować. Spekulanci obławiali się sowicie, żerując na nieświadomości bądź łatwowierności naiwnych.

Państwowa Centrala Handlowa przeprowadza na terenie całej Polski intensywną akcję interwencyjną. Oto kilka przykładów, obrazujących stan rzeczy na poszczególnych rynkach kraju:

Oddział w Poznaniu sprzedając piekarzom, w porozumieniu z czynnikami miarodajnymi 275 ton mąki pszennej po 27 zł. kg., nie tylko, że nie dopuścił do podwyżki ceny chleba na proponowane zł. 30, lecz przeciwnie spowodował obniżkę z 27 zł. na 25 zł. za kg.

Oddział w Warszawie z rozdzielnika na m-c maj rozprowadził dodatkowo 1 milion zapałek — poza 1.200.000 pudełek. Zapałki dziś można nabyć w każdym sklepie warszawskim po 3 zł. za pudełko. W najbliższych dniach Oddział rzuci na rynek warszawski 15 wagonów (ca 200 ton) mąki — dzięki czemu cena chleba musi ulec obniżce.

Należy stwierdzić, że wszystkie władze lokalne okazały jak najwydatniejszą pomoc dla PCH, traktując walkę ze spekulacją jako zagadnienie pierwszoplanowe o skali ogólnopolskiej.

Rocznica „Expressu Wieczornego"

„Express Wieczorny" obchodził wczoraj pierwszą rocznicę swego istnienia. Numer rocznicowy „Expressu" ukazał się w nakładzie 200.000 egzemplarzy, bijąc tym samym rekord poczytności w dziejach prasy stołecznej.

ś. † p.

MATULSKI JAN

BYŁY WIĘZIEŃ KAŹNI ALEI SZUCHA I PAWIAKA

Zmarł dnia 21 maja 1947 r. przeżywszy lat 45. Tracimy w nim dobrego Polaka - patriotę i serdecznego przyjaciela.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

KOLEDZY I TOWARZYSZE NIEDOLI Z PAWIAKA

Praca Sejmowych Komisji

Ponad 5 mil. Polaków na Ziemiach Odzyskanych

3,6 miliona Polaków wróciło do kraju

Na posiedzeniu sejmowej komisji Ziem Odzyskanych i Repatriacji w dniu 22 maja, wiceministrowie: Dubiel i Wolski złożyli sprawozdanie z przebiegu akcji repatriacyjnej.

Ilość Polaków na Ziemiach Odzyskanych — oświadczył wiceminister Dubiel — osiągnęła na wiosnę b. r. cyfrę 5 milionów.

Akcja repatriacyjna została zasadniczo zakończona, trwa jednak nadal reemigracja z różnych krajów.

Wiceminister Wolski podał cyfry repatriantów. Powróciło do Polski ok. 3 milionów 600 tys. osób, w tym 1,5 mil. ze Wschodu i 2,1 mil. z Zachodu. Około 3 tysięcy rodzin polskich, będących jeszcze na terenie Ukraińskiej SRR wróci wkrótce do Polski.

Z Komisji Przemysłowej

W dn. 22 b. m. obradowała sejmowa komisja przemysłowa. Pos. Cieślak (SL) zreferował dekret z dn. 11.IV. br. o uporządkowaniu rejestrów uprawnień przemysłowych, stwierdzając, iż jest to część ogólnej akcji zmierzającej do uporządkowania stosunków prawnych w przemyśle. Po dyskusji i wyjaśnieniach komisja uchwaliła jednogłośnie wystąpić z wnioskiem o przyjęcie dekretu przez plenum Sejmu.

Dekret o prawie probierczym referował pos. Osiecki (PSL), wnosząc o przyjęcie. Komisja uchwaliła dekret jednomyślnie.

Ponadto komisja zaopiniowała rezolucje nadesłane przez komisję skarbowo - budżetową. Komisja wypowiedziała się przychylnie w sprawie zwiększenia subwencji dla wyższych szkół technicznych i handlowych, uznała się natomiast za niekompetentną w sprawie udziału przedstawicieli rolnictwa w przyszłym aparacie kontroli cen. Komisja postanowiła prosić o poinformowanie jej przez rzecznika rządu o załatwieniu spraw nacjonalizacji przedsiębiorstw.

Wielki proces polityczny w Krakowie 14 „narodowców" przed sądem

W rejonowym Sądzie Wojskowym w Krakowie rozpoczął się wielki proces polityczny 14 członków Stronnictwa Narodowego. Oskarżeni są studentami U. J., Akademii Górniczej i Akademii Handlowej. Jedyny starszy człowiek w tym procesie—to Tadeusz Wołkowicki, pseud. „Hipolit", emerytowany pułkownik, prawnik z zawodu.

Oskarżeni byli przywódcami akcji wywrotowej, tworząc szereg podbudówek, jak PAS, NSZ itd. Kolportowali oni nielegalną prasę, udzielali zapomóg aresztowanym członkom i redagowali miesięcznik „Młoda Polska".

Na ławie oskarżonych zasiedli: Tadeusz Wołkowicki, prezes organizacji, Żychowicz Włodzimierz, kierownik akcji zapomogowej, Roman Nitarski, prelegent i redaktor nielegalnego miesięcznika „Młoda Polska", Sura Jan— łącznik, Broeker Jan — współdziałający, Nykun Aleksander — kierownik dzielnicy Kraków, De Ville — kierownik organizacyjny dzielnicy krakowskiej, Pałka Bogdan — kierownik „Pługu" Kraków miasto, Więckowski Walenty — kierownik „Pługu" Kraków ziemia, Pająk Jan — kierownik organizacyjny „Pługu" Kraków wieś, Chrząstkowski Henryk — prezes organizacji na wszystkie wyższe uczelnie miasta Krakowa, Wolwowicz Ryszard — kierownik wyszkoleniowy. Czarnek Janusz — kierownik komórki na terenie Akademii Handlowej.

Na oświatę robotniczą

Tow. Kormanowa Żanna wpłaca zł. 1000.

Tow. Barbag Józef wpłaca 500 zł.

Tow. Dolińska Irena wpłaca 300 zł. i wzywa dyr. Górkę Jerzego i dyr. Stolca Henryka.

Tow. Arnold S. wpłaca 500 zł. i wzywa tow. tow. Michajłowa Władysława i H. Garbowskiego.

Ob. S. Gójska wpłaca 200 zł.

W PARTII PPS

Zakończenie II kursu Centr. Szkoły Partyjnej
Tow. Osóbka-Morawski otrzymał honorowe odznaczenie Szkoły

Drugi kurs Centralnej Szkoły Partyjnej poświęcony był przede wszystkim wykształceniu przyszłych funkcjonariuszy partyjnych, którzy mają objąć odpowiedzialne stanowiska partyjne, jako kierownicy szkół wojewódzkich, kierownicy wydziałów WK, i odpowiedzialnych ośrodków terenowych. Ilość kandydatów do szkoły przekroczyła znacznie możliwości lokalowe szkoły. Z 320 kandydatów, przyjętych zostało tylko 50 słuchaczy.

Program kursu obejmował wykłady z zakresu teorii socjalizmu, aktualnych zagadnień ustrojowych, gospodarczych i kulturalnych, zagadnień spółdzielczości oraz technicznych problemów pracy działacza terenowego.

Z 310 godzin wykładów programowych, kilkadziesiąt poświęconych zostało na seminaria i ćwiczenia. Prawie każda niedziela była przeznaczona na zwiedzanie muzeów i zabytków oraz na wycieczki zamiejskie, między innymi do ośrodka kształcenia socjalistycznego OMTUR w Otwocku.

Zajęcia szkolne, które rozpoczęły się 17 lutego, ukończyły się egzaminem końcowym w dniu 17 maja. Szkołę ukończyli w kolejności lokat: 1. Werblan Andrzej (W-wa), 2. Lisowski Jan (Słupsk), 3. Płoza-Dolińska Zofia (Kraków), 4. Kulesza Zbigniew (W-wa), 5. Pawełczyk Józef (Czeladź), 6. Całun Jerzy (W-wa), 7. Piwowar Stanisław (Jelenia Góra), 8. Mazek Bazyli (W-wa), 9. Karpowicz Zofia (W-wa), 10. Śliwiński Bolesław (Gdynia), 11. Popiel Irena (W-wa), 12. Kędzierski Kazimierz (Białogard), 13. Mgr. Węgrowicz Jan (Wałbrzych), 14. Niewiński Mieczysław (Warszawa), 15 Jaworski Henryk (Żary), 16. Domiński Jerzy (W-wa), 17. Pietrow Eugeniusz (Gliwice), 18. Jachoł Tadeusz (Łódź), 19. Lewandowski Antoni (W-wa), 20 Waliiko Józef (Cieszyn), 21. Sarna Kazimierz (Legnica), 22. Brańczyk-Wilbrański Tadeusz (Birawa), 23. Zaremba Jan (Ełk), 24. Cieślakiewicz Władysław (Płock), 25. Migacz Antoni (Kowary), 26. Dulimowski Leon (Poznań), 27. Pawlina Ryszard (W-wa), 28. Błaszczyk Wacław (Ursus), 29 Kijanka Antoni (Gdynia), 30. Dolny Karol (Gdańsk), 31. Burchard Eugeniusz (Pruszków), 32. —żak Piotr (Pruszków).

19 maja nastąpiło uroczyste pożegnanie słuchaczów szkoły, odjeżdżających na nowe wyznaczone im przez CKW-PPS posterunki pracy partyjnej. W uroczystości pożegnania wziął udział przewodniczący CKW-PPS tow. Osóbka-Morawski, sekretarz CKW tow. Reczek, przew. OMTUR tow. Obrączka, kierownik Wydz. Pol.-prop. tow. Mulak, Kier. Szkoły tow. Fietkiewicz, tow tow. prelegenci oraz zaproszeni goście.

W czasie uroczystości tow. Mulak wręczył tow. Osóbce - Morawskiemu honorową odznakę Centralnej Szkoły Partyjnej.

Z życia terenu

DZIELNICA BIELANY

Komitet Dzielnicy PPS Bielany urządza w obydwa dni Zielonych świąt Wielką Zabawę Ludową w lasku Bielańskim, obok ostatniego przystanku tramwajowego linii nr 15. Zabawa połączona z atrakcjami. Bufet obficie zaopatrzony.

Dla członków Partii wejście ulgowe.

*

W piątek dn. 23 maja 1947 r o godz. 19 w lokalu Dzielnicy PPS Bielany przy ul. Podczaszyńskiego 23, odbędzie się zebranie członków, na którym przedstawiciel SK-PPS wygłosi referat pod tytułem „Jednolity front klasy robotniczej".

GMINNY KOMITET PPS URSUS

W piątek dnia 23 bm o godz. 16 w lokalu Dzielnicy odbędzie się zebranie z ref. tow. J. Gero.

KOŁO PPS — SZPITAL DZ. JEZUS

W dniu 21 bm. odbyło się zorganizowane przez Koło PPS — Szpital Dz. Jezus wspólne zebranie Kół PPS i PPR w świetlicy Szpitala Dz. Jezus. Referaty wygłosili wicemin. tow. Kościński i Naczelnik Wydziału Szpitalnictwa tow. dr. E Pacho.

Zebranie otworzył przewodniczący Koła PPS tow. St. Nehring witając przybyłych dostojnych gości oraz zebranych i zapraszając na przewodniczącego zebrania tow. dr. Sierpińskiego. Zebranie przy tłumnie wypełnionej sali, udekorowanej emblematami partyjnymi, odbyło się w nastroju godnym wygłoszonych referatów.

Odśpiewaniem Czerwonego Sztandaru i Międzynarodówki zakończono zebranie.

Szkoła Partyjna dla Kolejarzy PPS-owców Warszawa Zachodnia

Dziś, 23 maja, odbędzie się Warszawa-Zachód drugi wykład w Szkole Partyjnej st. I-go dla Kolejarzy - PPS (ul. Towarowa 1).

Wykład na temat „Program i Statut Partii" wygłosi tow. Wacław Sierpiński (godz. 15-ta).

Zebrania Dzielnic i Kół

ZEBRANIA DZIELNICOWE

Dziś 23 maja br. (piątek) odbędą się zebrania członków i sympatyków Partii w następujących dzielnicach:

Dzielnica Grochów, ul. Podskarbińska 6, o godz. 18 zebranie z referatem tow. Argasińskiego

Dzielnica Ochota, ul. Niemcewicza 9, o godz. 18 zebranie z referatem tow. dyr. Tomczaka.

Dzielnica Wola, ul. Ogrodowa 39/41, o godz. 17 zebranie z referatem tow. Hołowicza.

Dzielnica Nowe-Bródno, ul. Białołęcka 27, o godz. 18 zebranie z referatem tow. Muszyńskiego.

Poddzielnicach Koło, ul. Obozowa 80, o godz. 18 zebranie z referatem tow. Koszkiewicza.

Dzielnica Żoliborz, ul. Kossaka 10, o g. 18 zebranie z referatem tow. Dorocińskiego.

Dzielnicach Czerniaków, ul. Stępińska 42, o godz. 18 zebranie z referatem tow. Kobierzyckiej.

Dzielnica Rakowiec, ul. Pruszkowska 6, o godz. 18 zebranie z referatem tow dyr. Neumarka.

DZIELNICA MOKOTÓW

Dziś, dnia 23 maja br. o godzinie 18 odbędzie się ogólne zebranie członków i sympatyków PPS w sali Dzielnicowej, ul. Chocimska 4 z referatem tow. Żelisławskiego.

WALNE ZEBRANIE REPR. CHÓRU CKW-PPS

Celem dokonania wyboru Zarządu Reprezentacyjnego Chóru Mieszanego CKW-PPS odbędzie się walne zebranie zespołu w dniu 29 maja br. o godz. 18, w lokalu CKW przy ul. Daszyńskiego (parter).

METALOWCY WOLI

W dniu 23 maja (piątek) o godz. 17-ej odbędzie się w lokalu Dzielnicy PPS Wola walne zebranie. Ze względu na ważność poruszanych zagadnień obecność wszystkich metalowców, członków PPS Dzielnicy Wola obowiązkowa.

Koło Rzemieślników Samodzielnych PPS

Zarząd Koła Rzemieślników Samodzielnych PPS zawiadamia, że dnia 1-go czerwca br. (niedziela), o godzinie 10 rano w pierwszym terminie, o godzinie 10 m. 30 w drugim terminie, w lokalu Dzielnicy „Śródmieście", ul. Mokotowska 51/53 — II piętro, odbędzie się Zebranie Informacyjne członków PPS i sympatyków.

Ze względu na ważność spraw obecność obowiązkowa.

Przemiał ruin rozpoczęto

Na pierwszy ogień — rumowiska Marszałkowskiej

Wśród rozgrzanych słońcem szkieletów kamienic ulicy Zielnej, za ogrodzeniem, które zamyka wjazd od strony Marszałkowskiej, grupy widzów stłoczone są przy niezwykłego kształtu maszynach.

Odbywa się właśnie pokaz pracy maszyn dla przemiału gruzu. Organizuje go Państwowe Przedsiębiorstwo Rozbiórek i Gospodarki Gruzem.

Wyobraźmy sobie olbrzymi młynek od kawy o wysokości 6 metrów, otoczony drewnianym rusztowaniem. Zamiast korby, poruszanej ręcznie, kręci go motor elektryczny. Automatyczny wyciąg rzuca do młynka co chwilę uczciwą porcję gruzu. Młyn, hucząc piekielnie — miele. Roztarty gruz spada na olbrzymie sito-segregator, który oddziela piasek gruzowy od grysiku i jeszcze większego „orzecha".

Każdy z tych produktów spada do taczek, które z kolei chwytają robotnicy.

Niedaleko działa potężna kruszarka szwajcarska. Zmontowana podobnie, różni się tylko tym, że pracuje bardziej precyzyjnie, powiedzmy... jak szwajcarski zegarek. Jej dzienna, 8-godzinna produkcja, wynosi 35 m sześć piasku gruzowego, który jest miałki jak mąka. Produkuje się go 5 gatunków.

Trochę dalej — trzy pustaczarki wyrabiają z uzyskanego materiału pustaki, części stropów itp. Seryjna ich produkcja rozpocznie się niebawem.

W ten sposób wczoraj rozpoczął się przemiał ruin prawej strony ul. Marszałkowskiej. Rozpoczął go na razie tylko jeden młyn, wyremontowany pomysłowością robotników i jedna z dwóch kruszarek szwajcarskich, jakie otrzymała Warszawa. Ilość tych maszyn pod koniec roku prawdopodobnie powiększy się znacznie. Nie potrzeba ich jednak sprowadzać z zagranicy. Dużo pozostawili ich Niemcy na Ziemiach Odzyskanych i sprowadzenie ich do stolicy staje się teraz pilną koniecznością. *(Rs)*

Pieprz stanieje
45 ton w Gdyni

Wydział Handlu Zagranicznego „Społem" zakupił we Francji 45 tony czarnego pieprzu. Pieprz został dostarczony przez Francuzów do Antwerpii, skąd na statkach „Białystok" i „Lewant" przetransportowany został do Gdyni. Dzięki zastosowaniu transferu na Holandię spółdzielczość zaoszczędziła dla Państwa 4,5 miliona franków.

Sprzedaż pieprzu odbywać się będzie wyłącznie w spółdzielniach.

Chleb żytni — 48, pszenny — 90 zł kg

Miasto wypieka na wolny rynek

Resort Zaopatrzenia podaje do wiadomości, że ponad 50 piekarń wypieka z mąki interwencyjnej chleb żytni razowy i pszenny z mąki 80 proc.

Chleb sprzedawany będzie w konsumach i sklepach, rozmieszczonych w różnych dzielnicach miasta, po cenie detalicznej: żytni — 48 zł, pszenny — 90 zł za 1 kg.

*

Rodzinom pracowników budowlanych wydawane są obecnie karty zaopatrzenia kategorii IR. Rejestracja tych kart winna być dokonana do dn. 30 bm.

Rejestrować wspomniane karty mogą tylko sklepy, posiadające stałe uprawnienia do rejestracji *dodatkowej*.

Raporty z dokonanej rejestracji sklepy winny złożyć dn. 31 bm. Niedotrzymanie przez sklepy terminu będzie karane.

Świąteczne wycieczki

Zabytkowe kościoły na Krakowskim Przedmieściu. Zbiórka pod kolumną Zygmunta (Pl. Zamkowy) 26 bm. o g. 16.

„Czy znasz Stare Miasto — jego historię i budowle?" Pod tym tytułem dnia 25 bm. odbędzie się wycieczka na Stare Miasto. Zbiórka o godz. 16.

Dwudniowa wycieczka do **Puszczy Kampinoskiej**, szlakiem Czerwińsk—Leszno — Błonie. Wycieczka wyjedzie z Warszawy statkiem do Czerwińska, po czym po przeprawie łódką przez Wisłę — przejdzie przez samo serce Puszczy Kampinoskiej. Nocleg w Puszczy. Drugiego dnia przez piękny las sosnowy wycieczka dotrze do tzw. Zamczyska — pozostałości po przedhistorycznym grodzisku słowiańskim.

Powrót koleją do Warszawy w poniedziałek wieczorem — autobusem z Leszna, bądź koleją z Błonia. Do przejścia w ciągu 2 dni pieszo około 40 km. Koszt uczestnictwa (obejmujący przejazd statkiem, przeprawę przez Wisłę i nocleg) dla członków zł. 200.— dla gości 250 zł.

Podróż powrotną autobusem z Leszna lub koleją z Błonia opłaca indywidualnie każdy uczestnik.

Zbiórka w sobotę 24 bm. o godz. 18 na przystani statków przy moście Kierbedzia (lewy brzeg Wisły). Żywność należy zabrać ze sobą.

Wycieczka do Kruszwicy nad Gopłem 25 i 26 maja. W powrotnej drodze będzie zwiedzany Inowrocław. Wyżywienie i noclegi zapewnione. Informacje i zapisy — PTK Wilcza 22 m. 8, III p. — tylko w godz. 16—19.30.

Karty zaopatrzenia dla rodzin pracowników przedsiębiorstw budowlanych

W związku z zapewnieniem M. A. i H. z dnia 9 bm. w sprawie wydawania kart zaopatrzenia dla rodzin pracowników przedsiębiorstw budowlanych — resort zaopatrzenia zarządu miejskiego podaje do wiadomości, że karty wymienne i zaopatrzenia na maj 1947 wydawane są przez wydział aprowizacji, Al. Stalina 39, II piętro, pokój nr 2, za pośrednictwem przedsiębiorstw budowlanych w terminie od 21 bm. do 28 bm.

Przedsiębiorstwa budowlane po uzyskaniu kwalifikacji (na zasadach dotychczas obowiązujących jak w m-cu kwietniu rb.) winny przedstawić wykazy pracowników i ich rodzin wraz z pokwitowaniem wzór nr 1 i 3 na karty wymienne oraz wykazy i pokwitowania wzór nr 2 i 5 na karty zaopatrzenia.

Druki można nabywać w okręgowych biurach rozdziału kart zaopatrzenia starostw grodzkich.

Otrzymane karty wymienne z wydziału aprowizacji, przedsiębiorstwa wydadzą swoim pracownikom w celu ostemplowania i poświadczenia przez prowadzących meldunki.

Po załatwieniu formalności u prowadzącego meldunki, pracownicy zwracają karty wymienne w miejscu pracy.

Rejestracja kart zaopatrzenia na maj odbędzie się do 30 bm. włącznie w sklepach, wyznaczonych do rejestracji dodatkowej.

Dnia 31 bm. sklepy rozdzielcze złożą raporty o stanie zarejestrowanych konsumentów w referacie sieci rozdzielczej, Al. Stalina 39, pokój nr 2.

Karty wymienne i zaopatrzenia na czerwiec dla rodzin pracow. budowlanych będą wydawane w terminie dodatkowym za pośrednictwem biur okręgowych w czasie: wymienne od 1 — 9 czerwca rb., zaopatrzenia od 2 — 11 czerwca rb.

Na powodzian

Inż. Czerwiński Marek — zł. 25.000.

OGŁOSZENIA DROBNE

AMNESTIONOWANY MAGISTER PRAW lat 34, ośmioletnia praktyka biurowa, poszukuje odpowiedniego samodzielnego stanowiska. Oferty: Kielce — Zagórska 35, Grabowski Zbigniew.

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie rehabilitacyjno - kwalifikacyjne, wydane przez komisję weryfikacyjną przy Prezydium Rady Ministrów na nazwisko Bańczyka Romana. 7272

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód kolejowy nr. 01577. Jakubowska Marianna. 7273

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację szkolną na nazwisko Lesiak Ryszard. 7259

ZGUBIONO sznurek pereł (imitacja), pamiątka, dnia 17 maja godz. 17—21 na trasie ul. Marszałkowska — ul. Szustra, lub w tramwaju na tejże trasie. Proszę o zwrot za nagrodą do administracji „Expressu" lub „Robotnika".

OGŁOSZENIE

Sąd Okręgowy w Ełku, Wydział Karny, ogłasza, że dnia 8 maja 1947 r. zostało wszczęte postępowanie karne z art. 1 § 1 Dekretu z dnia 26.VI.46 r. przeciwko oskarżonemu Stanisławowi Widomskiemu, s. Jana i Franciszki, urodz. 30 kwietnia 1900 r. w Szczelnie, pow. poznański, nieznanemu obecnie z miejsca pobytu.

Sygn. art. V. K. 193/47. 7267

Przetarg

Komenda M.O. m. st. Warszawy, Al. Wyzwolenia nr 34, ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót konserwacyjnych (malarskie, zduńskie i murarskie) w podległych Jednostkach Komendy M.O.

Bliższych informacji i ślepe kosztorysy można otrzymać w Sekcji Kwaterunkowo - Budowlanej pokój nr 2. Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na roboty konserwacyjne" — należy składać w pokoju nr 2 do dnia 10 czerwca 1947 r.

Do oferty należy dołączyć kwit z wpłaconego wadium w wysokości 1% oferowanej sumy. Otwarcie ofert odbędzie się komisyjnie dnia 12.VI.1947 r. o godzinie 10-ej.

Komenda M.O. zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta, przydziału robót oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i jakichkolwiek odszkodowań z tego tytułu.

Wadia dotyczące nieprzyjętych ofert będą do zwrotu w terminie 10 dni od daty otwarcia ofert. 7271

Ogłoszenie o przetargu

Warszawska Dyrekcja Odbudowy Chocimska nr 35, II piętro, ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie I serii robót remontowo - budowlanych w budynku Państwowej Centrali Wyszkolenia Zawodowego dla Metalowców przy ul. Bliskiej nr 17.

Oferty należy składać do dnia 2.VI.47 r. do godz. 10-ej w Warszawskiej Dyrekcji Odbudowy do skrzynki ofertowej.

Bliższych informacji udziela Wydział Zleceń W.D.O., ul. Chocimska nr 35, II piętro, pokój nr 25 w godz. od 9—12, gdzie też mogą oferenci otrzymać ślepe kosztorysy oraz warunki przetargowe za zwrotem kosztów w sumie zł. 100.— 7283

Ogłoszenie o przetargu

POLIMEX — Polskie Towarzystwo Eksportowo - Importowe Maszyn i Narzędzi Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ogłasza przetarg nieograniczony na rozbiórkę 4 piętrowego domu przy ul. Czackiego nr 7/9 w Warszawie.

Informacje oraz ślepe kosztorysy za zwrotem kosztów można otrzymać w biurze Tow. Polimex w Warszawie przy ul. Daszyńskiego nr 11 od dnia 27 maja w godz. od 12—14.

Oferty należy składać w zalakowanych kopertach do dnia 2 czerwca br do godz. 12-ej. Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 12.30. Do oferty należy dołączyć kwit depozytowy na złożone wadium w wysokości zł. 50.000.— Wadium należy złożyć do kasy Tow. Polimex lub też w listach gwarancyjnych uznanych przez Ministerstwo Skarbu. Do oferty należy ponadto dołączyć odpis rejestru handlowego Firmy.

Tow. Polimex zastrzega sobie prawo oddania robót dowolnej Firmie oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. 7284

Ogłoszenie o przetargu Nr. 16

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Warszawie ogłasza przetargi nieograniczone na:

1) Roboty remontowe instalacji wodociągowo - kanalizacyjnej w blokach mieszkalnych nr 2, 3, 4 i 5 na terenie warsztatów głównych w Pruszkowie.
2) Roboty torowe związane z odbudową stacji post. Szczęśliwice (IV seria robót).

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać do godz. 12-ej dnia 30 maja 1947 r. do skrzynki ofertowej w Wydziale Drogowym, przy ul. Wileńskiej 2/4, gdzie w godzinach urzędowych można otrzymać bliższe informacje oraz podkładki do składania ofert.

Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone w Kasie Dyrekcji wadium w wysokości 2 proc. od sumy oferowanej. 7285

Nominacje profesorskie na Uniwersytecie Warszawskim

Prezydent Rzeczypospolitej mianował ostatnio na Uniwersytecie Warszawskim na wydziale prawa profesorem nadzwyczajnym encyklopedii i filozofii prawa Cz. Nowińskiego, profesorem zwyczajnym prawa wyznaniowego H. Świątkowskiego, profesorem nadzwyczajnym nauki skarbowości i prawa skarbowego J. Lubowickiego, profesorem zwyczajnym historii ustroju Polski i dawnego polskiego prawa sądowego J. Sawickiego.

Na wydziale humanistycznym — profesorem nadzwyczajnym historii powszechnej J. Wolińskiego, prof. nadzwyczajnym historii Ukrainy i Rosji W. Tomkiewicza, profesorem nadzwyczajnym historii sztuki średniowiecznej M. Walickiego.

Na wydziale weterynaryjnym — profesorem zwyczajnym anatomii prawidłowej zwierząt domowych K. Krysiaka.

Warszawskie spółdzielnie pragną przystąpić do założenia domów towarowych

Równocześnie z oświadczeniem Powszechnej Spółdzielni Spożywców Warszawa-Śródmieście w sprawie budowy domu towarowego, podobne oświadczenia złożyły również P. S. S. Warszawa-Południe i P. S. S. Praga-Północ. Spółdzielnie wyrażają w imieniu swoich członków gotowość natychmiastowego przystąpienia do założenia i prowadzenia w swoich dzielnicach domów towarowych, które stałyby się czynnikiem, normującym zaopatrzenie świata pracy.

Obecna rola tych spółdzielni, ich działalność, organizacja i zdobyte doświadczenie predystynują je w dzisiejszym układzie życia handlowego miast do prowadzenia tego rodzaju placówek gospodarczych. Ta gotowość spółdzielni jest wynikiem dawno przemyślanych zamierzeń, których realizacja była opóźniona z braku odpowiednich funduszów.

Zapewnienie ze strony państwa przyznania na ten cel środków finansowych spowodowałoby szybkie uruchomienie domów towarowych we wszystkich dzielnicach Warszawy.

Samochodom wjazd wzbroniony!

Wydział Ruchu Kołowego podaje do wiadomości, że ze względu na bezpieczeństwo przechodniów przejazd pojazdów mechanicznych przez most pontonowy został zakazany.

Przeprowadzki Min. Kultury i Sztuki

22 bm. do nowej siedziby Min. Kultury i Sztuki — ul. Rakowiecka 4 — został przeniesiony — Dep. Literatury.

Wicemin. L. Kruczkowski, urzęduje jeszcze w gmachu przy Al. I Armii WP (Al. Szucha 3), tam też pozostały dotychczas: Dep. Plastyki, Dep. Teatru, Biuro Współpracy Kulturalnej z Zagranicą oraz Biuro Nadzoru Estetyki Produkcji, Nacz. Dyr. Muzeów i Ochrony Zabytków.

Notatnik stolicy

UNIWERSYTECKIE WYKŁADY POWSZECHNE

Komisja Wykładów Powszechnych Uniwersytetu Warszawskiego zorganizowała w porozumieniu z Polskim Związkiem Zachodnim cykl wykładów powszechnych pt. „Nasze Ziemie Zachodnie". W ramach tego cyklu, 31 bm., prof. T. Manteuffel mówi o „Historii Ziem Zachodnich", 7 czerwca prof. St. Słoński o „Słowiańszczyźnie zachodniej", 14 czerwca mgr. F. Miller o „Uzdrowiskach Ziem Zachodnich" i 21 czerwca doc. St. Srokowski o „Geografii i życiu gospodarczym Ziem Zachodnich". Wykłady odbywają się w sali Muzeum Narodowego, Al. Wł. Sikorskiego 13 o godz. 17-ej.

ZEBRANIE POLSKIEGO INSTYTUTU PRASOZNAWCZEGO

29 bm. (czwartek) o godz. 17 odbędzie się w lokalu Polskiej Agencji Prasowej przy ul. Pierackiego 11. Nadzwyczajne Walne Zebranie członków Polskiego Instytutu Prasoznawczego. Porządek obrad przewiduje m. in. sprawozdanie Zarządu z dotychczasowej działalności i powołanie Rady Naukowej Instytutu. Przed zebraniem przyjmowane będą wpisy nowych członków.

*

Klub Lekarzy przy ul. Koszykowej 37 zawiadamia, że 23 bm. (piątek) o g. 18 odbędzie się kolejny wieczór odczytowo-dyskusyjny na temat „Etyka ogólna a etyka lekarska na tle doby obecnej". Prelegent: dr med. A. Huszcza. Po odczycie tradycyjna herbatka towarzyska.

Przetarg nieograniczony

Firma „Standard Electric Company w Polsce" — pod Zarządem Państwowym, Warszawa, ul. Rejtana 16 ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na wykonanie robót budowlanych przy odbudowie domu fabrycznego przy ul. Stępińskiej n. 26/28 w Warszawie.

Podkładki ofertowe otrzymać można za zwrotem kosztów w kwocie zł. 900 — w wydziale technicznym powyższego Zakładu, ul. Rejtana 16 — IV p. od dnia 27 maja 1947 r. w godz. 10—12.

Oferty w zalakowanych, nieuszkodzonych i nieprzejrzystych kopertach, bez żadnych znaków firmowych, z napisem: „Oferta na odbudowę domu fabrycznego przy ul. Stępińskiej nr 26/28 w Warszawie" należy składać w wydziale technicznym powyższego Zakładu, ul. Rejtana nr 16 w godzinach 9—11 w dniu przetargu.

Wadium w wysokości 2 proc. kosztorysu należy wpłacić gotówką do kasy firmy „Standard Electric Company w Polsce", pod Zarządem Państwowym, w Warszawie, ul. Rejtana nr 16, IV p. i kwit dołączyć do oferty, jak również zaświadczenie o wykupieniu Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju.

Wpłacone wadia nie podlegają oprocentowaniu i zostaną zwrócone po przetargu.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 10 czerwca 1947 r. o godzinie 11-ej w wydziale technicznym powyższego Zakładu, ul. Rejtana 16.

Zakład zastrzega sobie prawo:

a) unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i bez zobowiązania ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań,
b) wyboru oferenta bez względu na wynik przetargu i przeprowadzenie dodatkowego przetargu między wybranymi oferentami,
c) zmniejszenia lub zwiększenia ilości robót przewidzianych kosztorysem za oddzielną umową,
d) ewentualnego rozdziału robót między dwóch lub więcej oferentów.

7255

CENA OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne handlowe po 40 zł. za wyraz. Poszukiwanie rodzin, pracy i zguby po 5 zł. za wyraz. Reklamowe 1 mm szerokości 1 szpalta 40 zł. W tekście redakcyjnym 60 zł. Tłustym drukiem 100 proc. drożej. Za niedzielę i święta dolicza się 25 proc. Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 70 ZŁ.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Centr. Biuro Ogł. i Rekl. Sp. Wyd. „Wiedza" Oddział w Warszawie, Al. Jerozolimskie 121 tel. 98 505 oraz jego Agentury miejskie: Al. Jerozolimskie 18 — „Impet". Kolektura; Marszałkowska 1 - L. Urbanowicz, sklep z mat. piśm.; i wszystkie oddziały Sp. Wydawn. „Wiedza" w Polsce, Polska Agencja Prasowa — Biuro Ogłoszeń i Reklam. Warszawa, ul. Pierackiego 11 oraz wszystkie oddziały P.A.P. w Polsce, Biuro Ogłoszeń „Czytelnik" — Centrala, ul. Daszyńskiego 18 i oddziały Marszałkowska 3-5, Poznańska 38, Targowa 67; „Wolność", Warszawa, Marszałkowska 95, Sp. Agencji Prasowej „Glob", ul. Złota 4; Biuro Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Wspólna 50, tel. 855-26; Spółdzielnia Pracy Kolporterów „Express", Raszyńska 8A, Targowa 59.

REDAGUJE KOMITET

B—31460

Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „WIEDZA", Druk. Spółdzielni Wydawniczej „WIEDZA" — „Robotnik" nr. 1.

Wiadomości sportowe

Legia-Marymont 4:0

Wczorajsze spotkanie piłkarskie o mistrz. A klasy WOZPN Legia — Marymont zakończyło się zasłużonym zwycięstwem wojskowych 4:0 (4:0)

Na wyróżnienie w drużynie Legii zasługują: Mordarski i Górski w napadzie, oraz Waśko na pomocy.

W zespole Marymontu doskonale zagrał Żuchowski w bramce, który uratował swą drużynę od wyższej porażki i szybki Olszewski w ataku nie mający dla siebie odpowiednich partnerów w formacji ofenzywnej.

Bramki zdobyli Mordarski, Górski 2 i Szaflarski.

Sędziował b. dobrze ob. Szajder z Warszawy.

*

Ruch — Jedność 2:2 (1:1) Jedność mimo lekkiej przewagi Ruchu uzyskała wynik remisowy. Radomski i Muszyński zdobyli bramki dla Ruchu a dla Jedności Kazubek i Zieliński.

Pływacy Warszawy na starcie

Dzisiaj o godz. 17 na pływalni Stadionu WP. odbędą się zawody pływackie w konkurencjach: męskiej, kobiecej i juniorów.

Na starcie staną zawodnicy wszystkich sekcji pływackich okręgu warszawskiego z Czuperskim, Brzozowskim, Szczypkiem, Kwiatkiem i braćmi Sybilskimi na czele.

Osemka Warszawy na mecz z Poznaniem

Kapitan sportowy WOZB ustalił skład drużyny pięściarskiej Warszawy na mecz z Poznaniem w dniu 24 bm.

Wyjeżdżają do Poznania: w muszej — Tyczyński, w koguciej — Szatkowski, w piórkowej — Sieradzan, w lekkiej — Tomczyński, w półśredniej — Jańczak, w średniej — Kolczyński (Kołacz), w półciężkiej — Archacki i w ciężkiej Kotkowski.

NIEURZĘDOWA TABELA WYGRANYCH

5-ty dzień ciągnienia I-ej Klasy 50 Jubileuszowej Loterii

Wygrana 1.000.000 zł na Nr 26156 padła w Warszawie

Wygrane po 100.000 zł na NrNr 23125 54621

Wygrane po 20.000 zł na NrNr 3453 5109 5536 9616 [illegible] 17551 30005 31024 37872 38598 [illegible] 51639 63830

Wygrane po 10.000 zł na NrNr 3810 6470 8300 11212 12890 17281 18329 19398 20196 21070 21340 26271 27778 36482 45798 47853 57523 66846 68310 71715 72827

Wygrane po 5.000 zł na NrNr 2983 7599 8434 9191 13199 21479 21996 25404 26833 30781 31374 31768 32373 32804 35770 38401 41646 42688 45682 46749 47442 50005 50828 52798 53850 55910 58360 59438 59913 65281 66389 66452 67903 68086 69801 69480 69968 70253 74574

Wygrane po 2.000 zł na NrNr 2508 3183 4379 5620 6494 7976 8069 8426 9032 9902 12974 13335 13593 14811 15019 16281 17136 17849 19099 19213 19391 20968 21444 21837 21930 22344 23256 23266 23670 23881 24959 25138 25563 25412 26971 27700 29410 29752 30536 30682 30901 30929 31222 31649 32045 32604 34029 35097 35893 35929 36529 37079 37350 38990 41202 41510 41520 41969 42634 44400 44607 44642 45847 46156 46492 46847 47463 48671 48784 49916 50095 50621 51594 52602 54052 54439 55695 57145 61393 63560 66730 67290 69967 70785 71028 71918 72063 72217 73394

Dalszy ciąg wygranych po 500 zł z 3-ego dnia ciągnienia

31030 073 080 114 149 234 354 451 537 577 580 617 636 697 703 814 873 886 904 918 984 32004 019 123 201 347 370 432 513 519 617 690 774 793 973 975 982 33008 301 339 375 391 415 423 440 455 470 530 650 765 795 800 816 866 943 996 34071 163 173 174 188 195 314 351 476 509 544 587 600 725 737 760 775 811 882 986 35007 104 284 370 429 480 520 564 578 682 713 715 735 740 751 956 36184 225 299 378 386 418 504 650 717 718 780 809 874 37000 001 028 047 106 317 663 777 38020 034 039 158 176 279 410 511 582 688 778 780 39084 140 357 477 582 590 720 780 786 819 877 981

40057 60 121 194 334 557 651 690 806 944 970 993 41136 150 222 271 321 528 546 571 597 623 690 711 731 801 939 968 972 42036 255 347 363 448 487 502 718 724 814 821 935 985 43012 065 112 214 247 289 359 432 470 736 743 811 883 44115 126 174 201 257 272 341 357 398 469 601 632 757 906 986 45129 212 241 259 261 309 331 371 435 564 635 667 702 715 778 836 893 903 963 46079 177 227 306 389 396 589 625 680 687 868 886 931 938 949 47106 286 377 433 550 595 649 681 702 753 761 927 48066 184 249 285 290 379 403 445 449 542 551 577 726 778 866 950 961 963 992 49050 190 197 307 329 536 573 528 691 708 838 841 868 901 940

50171 211 219 276 292 437 491 555 591 739 764 766 833 893 900 942 967 51007 059 189 272 376 520 573 653 850 865 949 979 52147 193 254 339 381 410 528 545 640 701 718 723 764 789 814 818 855 932 942 961 53137 153 190 244 245 311 337 402 492 526 593 697 54020 103 190 210 261 278 292 340 423 594 697 756 833 906 920 55072 114 139 219 234 355 425 473 493 520 643 729 770 862 890 960 56065 127 164 245 307 416 459 523 530 541 549 610 613 638 702 756 820 828 834 871 907 948 976 57011 033 132 228 314 329 382 544 598 649 659 812 876 944 952 961 58023 278 296 320 393 423 425 492 494 802 805 839 886 59018 251 334 346 350 417 445 477 572 678 739

60018 028 063 090 194 208 263 272 360 370 483 510 533 574 661 682 813 929 996 61076 190 193 284 470 476 493 508 540 571 635 702 742 769 778 788 848 881 62128 197 201 226 227 271 356 402 404 416 531 623 701 723 736 910 935 63068 128 332 425 562 705 739 805 816 819 875 971 64117 165 166 237 400 456 510 688 738 740 795 861 65011 144 163 172 275 363 505 579 635 676 686 738 971 66071 101 226 274 283 672 820 871 914 973 67029 084 126 221 304 339 465 470 538 605 637 713 802 933 68039 080 087 115 123 360 404 572 747 894 906 918 69129 326 411 425 471 554 602 934 70085 233 284 333 378 396 426 647 667 757 800 801 826 844 882 893 927 950 71053 102 202 501 603 699 831 992 72028 062 088 151 167 212 278 542 544 588 609 703 731 830 837 863 909 916 964 73175 266 306 356 383 422 452 499 533 592 645 671 729 732 889 995 997 74016 037 153 164 293 298 467 490 681 719 791 854 871 945 947 978 981

Wygrane po 500 zł należy sprawdzić w kolekturze

Asy hitlerowskiego imperializmu

o Niemcach którzy zagrażają pokojowi

KORESPONDENCJA WŁASNA „ROBOTNIKA"

Napisał **Marian Podkowiński**

Berlin, w maju.

Proces przemysłowca Friedricha Flicka, sprawa dyrektora koncernu „Siemens und Halske" Benkerta, który na rozprawie denazyfikacyjnej w Berlinie okazał się jednym z największych łotrów wśród przemysłowców niemieckich, przemówienie wreszcie ministra Mołotowa, który na konferencji moskiewskiej wskazał na fakt przebywania w strefie brytyjskiej wielu „zasłużonych dla reżimu hitlerowskiego" kapitalistów, z których niejeden „dorobił" się już odpowiedniego stanowiska — ponownie zwróciły uwagę na grupę rekinów i podżegaczy wojennych, spokojnie przebywających w swych dawnych latyfundiach i królestwach. Skandal z bankierem kolońskim Pferdemengesem, który zajmował przeszło 40 pokoi ze swą żoną, nie jest tu bynajmniej jakimś wyjątkiem.

Toteż warto podać sylwetki kilku asów niemieckiego imperializmu gospodarczego, o których — mimo ich „zasług" — mało co dotąd docierało do opinii publicznej krajów przez nich ograbianych.

Hugenberg

Pamiętamy wszyscy, jaką rolę odegrał w dziejach republiki weimarskiej przemysłowiec i wszechniemiec Alfred Hugenberg. Wiemy również, że rzucił on na szalę hitlerowską cały swój majątek i cały swój spryt rozpolitykowanego kapitalisty, który umiał równie dobrze przekonywać „opornych" kolegów z Nadrenii, jak i szantażować. Poparł Hitlera całą duszą i, choć później odtrącony, nigdy nie wyraził publicznie skruchy. Przeciwnie, jego fabryki i koncerny, które kontrolował, pracowały wydajnie na zbrojenia, przynosząc mu mimo pozornej opozycji—milionowe dochody. Hitler odsunął go wprawdzie od władzy w państwie, ale pomny zasług Hugenberga dla reżimu, nie pozbawił go ani olbrzymiego majątku, ani nie wyzuł z praw i dostojeństw, jakie ten stary lis piastował do ostatniej chwili „Tysiącletniej Rzeszy".

Dziś Alfred Hugenberg, który wraz z Papenem powinien był dzielić ławę oskarżonych w Norymberdze, spokojnie mieszka sobie w swym majątku Robraken. Był przez jakiś czas aresztowany, ale wykaraskał się i z tej opresji. Obecnie procesuje się z gminą o swój pałac, który miał być przeznaczony na dom wypoczynkowy dla ofiar faszyzmu. Cały wolny czas Hugenberg oddaje sprawie, która była istotą jego całego życia: przy pomocy kapitału zagranicznego chce odbudować przemysł niemiecki. Dziś jego dom jest miejscem spotkań dysponentów wszystkich ośrodków reakcyjnych obu kontynentów.

Człowiek, którego nazwano kiedyś grabarzem republiki weimarskiej, stał się dzisiaj nadzieją wszystkich „cierpiących" kapitalistów niemieckich, którzy widzą w nim nadzieję odrodzenia dawnych koneksji z międzynarodówką kapitalistyczną.

Władca AEG

W procesie regeneracji przemysłu niemieckiego nie o wiele ustępuje Hugenbergowi inny książę i potentat — tajny radca Buecher, niepodzielny władca AEG. Herman Buecher został niedawno zdenazyfikowany, przywrócony — jak osławiony Witzleben u „Siemensa" — do łask i zaszczytów oraz do majątku. Dziś znów stoi na czele swego koncernu w Hamburgu, starymi metodami sprawując rząd dusz wśród robotników w strefie brytyjskiej. A przecież człowiek ten był „stalowym ramieniem Hitlera", jak oświadczył generał Jodl w Norymberdze.

Był nie tylko t. zw. Wehrwirtschaftfuehrerem, co dawało mu dyktatorskie niemal uprawnienia na terenie gospodarczym podczas wojny, ale należał do Rady Zbrojeniowej Rzeszy, która liczyła trzynastu członków. Buecher umiał być wdzięcznym. Cały swój majątek i wpływy oddał do dyspozycji partii, choć nigdy do niej oficjalnie nie należał. Goering był autorem owego powiedzenia, że spośród wybitnych przemysłowców najwięcej usług w kraju i za granicą oddają partii właśnie ci, którzy nie są jej członkami. Wiemy o tym dobrze jeszcze z czasów procesu norymberskiego. Papen też nigdy nie był Pg. (członkiem partii), chociaż z dumą nosił w klapie złotą odznakę partyjną.

Na zebraniu akcjonariuszów AEG w roku 1936 tajny radca Buecher mógł oświadczyć z nieukrywaną radością: „Dzięki poparciu Fuehrera mogliśmy w tym roku podwoić naszą dywidendę, a wierzę, że wkrótce pobijemy wszystkie możliwe i niemożliwe rekordy". Mówca wiedział, co się kryje za błyskawicznymi zamówieniami, jakie otrzymywał od Goeringa, pełnomocnika niemieckiej „czterolatki".

Wojna przyniosła AEG i Buecherowi fortunę. Zamówień było tyle, że AEG musiało wyjść poza teren Rzeszy. Buecher przez swego pełnomocnika Koehna, montuje przemysł wojenny w Brukseli, w Amsterdamie, w Oslo, w Helsinkach, w Budapeszcie, w Alzacji, ba! nawet w Łodzi i w Rydze, oczywiście zatrudniając wszędzie „białych niewolników" gauleitera Sauckla. W aktach firmy AEG znajduje się własnoręczna notatka Buechera pod datą 12 czerwca 1944, kiedy Niemcom już było „ciasno i gorąco": „Można zatrudniać dzieci robotników wschodnich od 12-go roku życia w naszych wszystkich fabrykach".

Oczywiście, że ten handlarz niewolników i podpora wojenna Hitlera umiał być wdzięczny swym mocodawcom. Corocznie przekazywał dziesiątki tysięcy marek na konto „S" w kolońskim banku „I. H. Stein", które należało do SS-Fuehrung. Buecher wiedział, gdzie i jak należy podlewać kwiatki, które w przypływie dobrego humoru ten podżegacz wojenny nazywał „niezapominajkami".

Wszystkie te „zasługi" jednak nie przeszkodziły bynajmniej niemieckiej komisji denazyfikacyjnej w Hamburgu pod przewodnictwem przyjaciela Schumachera, pana Remmele, uznać Buechera niewinnym i wydać w jego ręce dawne fabryki koncernu AEG oraz wpływ na życie gospodarcze tej strefy.

Koncern salowy

Nie mniejszym skandalem było przekazanie kierownictwa przemysłu stalowego w strefach zachodnich innej hienie kartelowej — Ernstowi Poensgenowi, jednemu z najbogatszych ludzi w hitlerowskich Niemczech. Należy on do tej rodziny przemysłowej, która stworzyła później największy koncern stalowy w Europie, t. zn. „Vereinigte Stahlwerke", których dyrektorem generalnym był właśnie Flick. Poensgen był dawniej właścicielem fabryk „Phoenixa" (rury i walce), a podczas pierwszej wojny wsławił się swoimi rabunkami w okupowanej Belgii. Bogacąc się na niedoli Belgów, Poensgen po wojnie wrócił do Westfalii, gdzie zbrojny w kapitał i doświadczenie wojenne, raźno wziął się do odbudowy stalowni niemieckich, tworząc pierwsze kartele. Uchodził on w Niemczech za człowieka, który uratował ciężki przemysł niemiecki przed inflacją, dzięki polityce kartelowej. I te właśnie zdobycze Poensgen oddał do dyspozycji Hitlera wraz z całym pozostałym przemysłem reńsko-westfalskim.

Razem z Thyssenem, Kirdorfem i Stinnesem, Ernst Poensgen stworzył w Nadrenii machinę wojenną, która miała zniszczyć Europę dla dobra Niemiec. Poensgen został sowicie wynagrodzony na swój trud. Doszedł do najwyższych godności gospodarczych w Rzeszy, a Hitler już w roku 1940 nadał mu najwyższe odznaczenie, jakim rozporządzał: „Adlerschild des Deutschen Reiches", którym niewielu mogło się poszczycić w Niemczech.

A jednak Ernst Poensgen nie zasiada na ławie oskarżonych wraz ze swym partnerem Flickiem. Natomiast po wojnie związek niemieckich właścicieli kopalni wybrał go ponownie swym przewodniczącym!

Nie gorzej od niego wyszedł generalny dyrektor „Telefunken", Schwab, niedawno zdenazyfikowany, w Bawarii. Stanowczo przemysł elektryczny w Niemczech cieszy się jakimiś specjalnymi względami. Dyrektorzy AEG, Siemensa, Telefunkena — zawsze potrafią się jakoś wykręcić. Czyżby to miało jakiś związek z działalnością amerykańskiej firmy „General Electric Co.", która przez swych emisariuszy stara się wykupić akcje tych firm z rynku niemieckiego? A może, to znów zasługa brytyjskiej „Cuxhaven Electric Ltd", która niedawno pakfowała z Ernestem von Siemens w sprawie skupu jego udziałów? Kto wie?!

W każdym razie musiał coś o tym wiedzieć pan Schwab z Telefunkena, skoro tak pewnie bronił się przed komisją denacyfikacyjną. Nie darmo też człowiek ten zwiał ze strefy radzieckiej. Jego dawne koneksje z firmami amerykańskimi dawały mu gwarancję „bardziej sprawiedliwego wyroku", jak się sam wyraził — w Monachium. Co też się stało! Obiecuje też ten twórca niemieckiej łączności wojennej swym dawnym akcjonariuszom — w kraju i za granicą — że znowu stanie się ową kurą, która znosi złote jajka. Jak wiadomo powszechnie, kury, która niesie jajka, nigdy nie oddaje się do rzeźnika...

Przykłady takie możnaby mnożyć w nieskończoność. Potęga niemieckiego przemysłu kluczowego i zbrojeniowego nie została jeszcze rozbita. Na konferencji w Moskwie zapadły uchwały o zniszczeniu wojennego potencjału niemieckiego do połowy 1948 roku. Spory to szmat czasu i kto wie, jak przychylny niemieckim intencjom. Znając bowiem usiłowania fabrykantów niemieckich w pozyskiwaniu sprzymierzeńców na Zachodzie, kosztem choćby nawet wielkich strat, ale z nadzieją utrzymania własności prywatnej w przemyśle oraz obserwując przychylność pewnych kół anglosaskich dla tego rodzaju poczynań, należy ciągle obawiać się wielu niespodzianek.

W Niemczech bowiem wszystko jest możliwe.

Odpowiedzi Redakcji

Odpowiedzi listownych nie udzielamy, prosimy nie przysyłać znaczków pocztowych.

Pracownik Tramwajów, Warszawa. Sprawa jest tak błaha, że nie możemy jej poruszać w naszym piśmie. Kolega ów może mieć przecież inne dochody.

Grabowski Zbigniew, Kielce. Prośbę spełniamy, z tą różnicą, że nie przez 10 a tylko — 3 dni, mamy mało miejsca.

A. Duchiński, Warszawa. Częściowy odpis listu przesłaliśmy do wymienionego komisariatu M. O. z prośbą o wyjaśnienie.

Falkowski Adam, Nowe Miasteczko. Przykro nam, ale nic nie rozumiemy.

TEATRY

TEATR POLSKI (Karasia 2):
Piątek — godz. 18 „Wilki i owce".
Sobota — godz. 14 „Szkoła obmowy" (szkolne), godz. 18 „Oresteja" (przedstawienie zamknięte. Kasa biletów nie przedaje).
Niedziela — godz. 14 „Wilki i owce", godz. 18 „Oresteja".

TEATR ROZMAITOŚCI (ul. Marszałkowska): godz. 18 „Przyjaciel przyjdzie wieczorem".

TEATR MUZYCZNY WP (ul. Królewska 13): godz. 18 — „Żołnierz królowej Madagaskaru".
W niedzielę — popołudniówka o godz. 14.30.

TEATR MAŁY (Marszałkowska 81), godz. 18.00 „Wiele hałasu o nic".

TEATR POWSZECHNY (Zamojskiego 20): godz. 18 „Pigmalion".

TEATR „JASKÓŁKA" (Marszałkowska 69): godz. 18 „Trasa"; godz. 20.15 „Sprawa ...oniki".

„TEATR DZIECI WARSZAWY" (Studio Karowa 31): godz. 12.30 (w dni powszednie przedstawienie zamknięte dla szkół i instytucji). „Kwiat ametystu" wg. baśni H. Górskiej.

PRASKI TEATR REWII (Zygmuntowska 8): „Rewia „Zielony karnawał". Początek godz. 17, 19.

TEATR „COMEDIA" (ul. Szwedzka) — „Zaczarowane koło". Początek godz. 18.

WOLSKI TEATR REWII (Wolska 8): wystawia codziennie wesołą rewię „Oko w oko". Początek godz. 17 i 19.

SALA „YMCA" (ul. Konopnickiej 6): „Śluby panieńskie".

GOŚCINNY WYSTĘP KOMPOZYTORA CZESKIEGO

W najbliższą sobotę, 24 bm., o godz. 19 odbędzie się w sali „Roma" pod protektoratem Ambasadora Czechosłowacji, Hejreta, recital fortepianowy znanego pianisty i kompozytora czeskiego, Ilia Hurnika.

W programie Rameau, Schumann, Smetana, Debussy, Prokofiew i Hurnik.

Przedsprzedaż biletów w księgarni Gebethnera i Wolffa — Zgoda 12, od godz. 9—17.

KĘDRA DLA RTPD.

Dziś, 22 b. m. o godzinie 19 w sali YMCA odbędzie się recital fortepianowy Wł. KĘDRY, laureata Międzynarodowego Konkursu w Genewie.

Artysta odegra utwory Chopina, Paderewskiego, Świerzyńskiego, Wielhorskiego i Różyckiego.

Dochód z koncertu przeznaczony zostaje na Robotnicze Tow. Przyjaciół Dzieci.

KINA

KINO „PALLADIUM" (Złota Nr 7/9): „Historia jednego fraka". Początek seansów godz. 14, 16, 18.

KINO „POLONIA" (Marszałkowska 56): „Biały kieł". Początek seansów godz. 14, 16, 18, 20.

KINO „STYLOWY" (Marszałkowska „Ojczyzna". Pocz. seansów: 13, 15, 19. W niedzielę i święta godz. 15 i 19.

KINO „ATLANTIC" (Chmielna 33): „Młodość Tomasza Edisona". Początek seansów: 14, 16, 18, 20.

KINO „SYRENA" (Praga, Inżynierska 4): „Pontcarral".

KINO „TĘCZA" (Suzina 4): „Wyspa Skarbów".

Seanse dla Zw. Zawod.: w dnie powszednie godz. 18 („Paladium" — godz. 20). W niedzielę i święta we wszystkich kinach — godz. 12, 14. Wstęp tylko za biletami Z. Z.

SEANSE DLA Z. Z.

„ATLANTIC", „POLONIA", „SYRENA" i „TĘCZA" — godz. 18. W niedziele i święta godz. 12 i 18.

Kino „STYLOWY" — godz. 17. W niedziele i święta — godz. 13 i 17.

Kino „PALADIUM" — godz. 20. W niedziele i święta — godz. 12 i 20.

Co usłyszymy w RADIO

SOBOTA, 24 MAJA

Warszawa I

6.00 Sygnał czasu i pieśń. 6.05 Dziennik por.; 6.30 Muzyka; 7.15 Wiad. por.; 7.40 Muzyka; 8.50 Audycja szkolna; 15.00 Koncert Sekstetu P.R.; 15.30 Skrzynka techn.; 15.40 Recital klarnetowy J. Madeii; 16.00 Dziennik popł.; 16.12 Audycja rozrywkowa; 17.15 „Przy sobocie po robocie"; 18.45 Audycja dla wsi; 18.55 Pogadanka gospodarcza; 19.15 II audycja z cyklu „Muzyka Nowego Świata"; 20.02 Dziennik wieczorny; 20.20 Sprawy i ludzie; 20.30 IX audycja z cyklu „Tria fortep."; 21.00 „Jak Hołoda Panu Bogu się spowiadał" — ballada; 21.45 Audycja rozrywk.; 22.00 „Popioły"; 22.15 Koncert Orkiestry Tanecznej P.R.; 23.00 Ostatnie wiadom. dziennika; 23.25 „Dawna muzyka". 24.00 Hymn.

Warszawa II

13.03 Muz. obiadowa; 14.15 Arie operowe w wyk. Wł. Skoraczewskiego; 14.40 Miniatury fort. w wyk. T. Wituskiego; 18.45 Koncert życzeń; 19.10 Pieśni hiszpańskie w wyk. I. Gadejskiej; 19.35 Utwory wiolonczelowe w wyk. słynnych wirtuozów; 20.20 Koncert muzyki rozrywk.; 21.20 Muzyka taneczna.

Jan Huszcza (13) Rysunki I. Witza

30 KM. OD STACJI

Opowieść sprzed wojny

Tymczasem prezes Popierania Linii Kolejowej, p. Borowik, działał, wykazując godną podziwu energię. Podobno w czasie ostatniej bytności w dyrekcji kolejowej uzyskał tyle, iż — chociaż kategorycznie odmówiono na teraz i na przyszłe pięćdziesiąt lat wszelkich inwestycyj, to przecież obiecano przysłać inżynierów, żeby dokonali przynajmniej wstępnych oględzin terenu, obfitującego w malownicze krajobrazy, i prowizorycznych pomiarów.

Zadowoleni z obrotu sprawy członkowie Towarzystwa, z których już niejeden nabył sobie przepisową czapkę kolejarską, przyznali swemu prezesowi jednorazową premię w wysokości pięciuset złotych.

Tym razem inżynierowie mieli przyjechać z dowodami osobistymi i odpowiednimi skierowaniami urzędowymi, co postawiono im jako zasadniczy warunek, bowiem przed trzema laty Towarzystwo padło sromotną ofiarą cynicznego oszustwa, gdyż za entuzjastycznie powitanych inżynierów podali się jacyś czterej gentlemani o podejrzanym wyglądzie (co zresztą skonstatowano po fakcie!), którzy olchowymi patykami wytyczyli przestrzeń rzekomo pod dworzec kolejowy, usypali, korzystając z bezinteresownej pomocy członków Towarzystwa, kopczyki mające znaczyć trasę toru, zapowiedzieli zakończenie budowy w ciągu najbliższych sześciu miesięcy, zainkasowali znaczne jak na Zapadniki sumy — a potem wszelki ślad po nich zaginął, gdyż, jak się wyjaśniło, żadna instytucja państwowa nie wysyłała nigdy w te strony nie tylko swoich inżynierów, ale nawet techników.

Po wyjeździe owych „inżynierów" — prawdopodobnie tych samych, co to w sąsiednim miasteczku za niezbyt wygórowaną opłatą zapisali cztery tysiące osób na wyjazd do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej — nastał okres szczególnego rozkwitu koniarzy, którzy teraz rozporządzali najskuteczniejszą bronią, szyderstwem, i trzeba było dobrych kilkunastu miesięcy, żeby broń ta stępiła się i wszystko wróciło do normalnego stanu...

Tym razem jednak w zapowiedzi o przyjeździe inżynierów nie krył się żaden podstęp, należało tylko zebrać dwa tysiące złotych na koszta, bowiem dotychczasowy kapitał Towarzystwa w wysokości 1272 zł i 54 gr udało się p. Borowikowi — po żmudnych, rzecz jasna, wysiłkach — wydać na cele reprezentacyjne w tymże mieście wojewódzkim, co bardzo wszystkich ucieszyło, bo nawet Zapadniki — chociaż nie miały prawa do własnych placówek zagranicznych — doceniały znaczenie reprezentacji, a poprzedni prezes, b. zresztą krótkotrwały (Wójcikiewicz!), nie umiał odpowiednio postępować i największym jego sukcesem był wydatek 62 zł na bilety kolejowe i znaczki pocztowe. Dodać przy tym należy, iż wydatek ten miał na celu ni mniej ni więcej jak tylko próbę likwidacji Towarzystwa, czemu jednak w porę czujność członków zapobiegła, powodując natychmiastowe odebranie zdradliwemu Wójcikiewiczowi wszystkich kompetencyj.

Ale wracajmy do zastoju w Towarzystwie Przyjaciół Zwierząt, bowiem wieść o nim od pewnego czasu stała się własnością wszystkich zainteresowanych życiem społecznym mieszkańców, a w pierwszym rzędzie prezesa Borowika.

I co powiecie: prezes wrogiej organizacji, zamiast się cieszyć, wyglądał na wyraźnie strapionego, zwłaszcza, gdy go poinformowano, iż koniarze dysponują sumą nie mniejszą niż 3000 zł, którą bezmyślnie zdeponowano w Komunalnej Kasie Oszczędności.

Mówiono, iż w związku z tym Borowik postanowił osobiście porozumieć się z Karaskiem, by wpłynąć na jego decyzję na rzecz koniarzy, co łatwo zrozumieć: chodziło mu widocznie o to, żeby mieć silnych, ostro dopingujących do kontrakcji przeciwników idei kolejowej, a nie usychające jak złamana przez burzę gałąź — Towarzystwo Przyjaciół Zwierząt Pociągowych.

Rozdział XI

MAŁO OBOWIĄZUJĄCE DYGRESJE NA TEMAT GOŚCINNYCH WYSTĘPÓW

Ach, ci kilkudniowi goście z szerokiego świata! Przyjadą tacy czterej podszyci wiatrem gentlemani zaczną czarować a dym sztuczny puszczać, że są inżynierami, wypompują wszystkie możliwe pieniądze a Towarzystwu Budowy Linii Kolejowej potem srom i kłopot.

Gdybyż tylko Towarzystwu!

W dziejach Zapadników nie jeden raz różni łowcy łatwego grosza grasowali, żerując — bo trudno to mniej posępnie nazwać — na ludziach najlepszej woli.

Ot, choćby tacy, nawet wcale przystojni przedstawiciele fabryki „Włóknopol"... Jakże to z nimi było?

W Zapadnikach ludzie chętnie zajmowali się skupem międlonego lnu, który jako pogodnie niebieszczejąca roślinka nieźle na ogół dawał sobie radę na okolicznych, pracowicie zdyrwanionych łąkach.

Len sortowano, przewiązywano słomianymi powrósłami i odsyłano do dalekich fabryk, ale oto przyjechali dwaj z perswazjami: po co zadawać sobie tyle trudu, kiedy oni reprezentują najpotężniejszą w kraju fabrykę wyrobów tekstylnych „Włóknopol", zważą len, wydadzą pokwitowania a po dokonaniu przeliczeń przyślą materiały, które każdy — zgodnie ze swymi upodobaniami — może sobie wybrać z prospektów, zawierających wzory i próbki.

(Dalszy ciąg nastąpi).